

РУССКОЕ КРУЖЕВО

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Rusko kulturno dediščino predstavljajo tudi klekljane čipke, ki so zelo podobne našim. To poletje jih lahko občudujemo tudi v Sloveniji.

Klekljane čipke = **коклюшечные кружева** (kakljušečnyje kružyva) je, tako kot še mnoge druge stvari, v Rusijo zanesel car Peter Veliki v začetku 18. stoletja. Njihova uporaba v svečanih oblačilih je bila v skladu z novimi modnimi pravili, ki jih je car prenesel iz zahodnoevropskih dežel. Sprva so bile ruske čipke zgolj kopija evropskih, sčasoma pa so razvili svoje vzorce in tehnike, v katere so vpletli bogato narodno tradicijo. Razvoj avtohtone ruske čipke se je po posameznih regijah nekoliko razlikoval, zato poznamo danes različne vrste ruskih čipk. Najbolj znane so iz mesta Vologda = **Вологда** (vologodske čipke), znane pa so tudi čipke iz mest Jelec = **Елец** (jelecke čipke), Sovjetsk = **Советск** (vjatske čipke) in Mihajlov = **Михайлов** (mihajlovske čipke). Osrednje središče ruske čipke, nekakšna »ruska Idrija«, je mesto Vologda, kjer je tudi muzej ruskih čipk, vsako leto pa v mestu organizirajo tudi čipkarski festival.

Tehnika izdelovanja ruskih čipk je zelo podobna naši. Na blazino = **подушка** (paduška) pripnejo vzorec = **сколок** (skolak), nato pa s klekljni = **коклюшки** (kakljuški), na katerih je navit lanen sukanec = **нитки** (nitki), klekljajo čipko = **плести кружева** (plisti kru-

ževa). Pomembni pripomočki so še kvačka = **крючок** (kriučok) in bucike = **булавки** (bulafki), ki jih na koncu, ko je čipka končana, odpnejo. Blazine so napolnjene z žagovino, za klekljne pa se uporabljajo različne vrste lesa, najpogosteje brinov ali brezov les.

Za razliko od Slovenije, kjer je klekljanje = **кружевоплетение** (kružyvaplitsenije) predvsem pristočasna dejavnost, lahko v Rusiji predstavlja samostojen poklic. Poklicna klekljarica = **кружевница** (kružyvničica) mora zaključiti srednješolsko izobraževanje, po katerem se lahko zaposli v katerem izmed podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in prodajo čipk ter oblačil in modnih dodatkov z njeno aplikacijo. Takšna zaposlitev ima 40-urni delavnik, 5 dni v tednu po 8 ur na dan. Lahko pa klekljarica nadaljuje s študijem na fakulteti ljudskih umetnosti (v Moskvi ali Sankt Peterburgu) in po opravljenem študiju pridobi visokošolski naziv **художник по кружеву** (hudožnik pa kruževu) = umetnik klekljanja. Te univerzitetno izobražene umetnice nato rišejo vzorce, po katerih se kleklja.

Čipka je brezčasen modni dodatek.

Vir slike: www.snejinka.ru.

Zanimivo in uporabno:

Razstavo *Vologda: ruska prestolnica čipk* si lahko do 2. septembra 2018 ogledate v Mestnem muzeju Idrija.